

Beslut

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHHM, förelägger med stöd av 126 och 129 §§ FFS 646/2011¹, avfallslagen, Fastighets Ab Farmen (org.nr 2874439 - 4) att vidta nedanstående åtgärder gällande hanteringen av asfalt och betong på fastigheten 170-413-3-19 i Jomala.

1. Den asfalt som finns nerlagd i marken på fastigheten 170-413-3-19 i Jomala ska avlägsnas från fastigheten senast den **20.8.2020** och överlämnas till en mottagare som avses 29 § i avfallslagen. Fastighets Ab Farmen ska genom ett transportdokument kunna styrka att avfallet omhändertagits och överlämnats på ett lagenligt sätt.
2. Senast den **20.8.2020** ska Fastighets Ab Farmen lämna in en ansökan till ÅMHHM om miljögranskning för återvinning av den betong som finns nerlagd i marken på fastigheten.

Om de ovan angivna åtgärderna inte är utförda inom den utsatta tiden utdöms ett vitesbelopp om 3000 euro för vardera åtgärd i punkt 1-2.

Motivering

Uppbruten asfalt och betongkross klassas som avfall. Enligt landskapsförordning (2010:79) om återvinning av vissa avfall i markbyggnad, förordningen, klassas asfalt antingen som ren returafalt eller som tjärasfalt beroende på halten 16-PAH. Analysresultaten från utförd asfaltprovtagningen visar på att vissa prover har en halt 16-PAH > 70 mg/kg, vilket innebär att asfalten klassificeras som tjärasfalt. Eftersom olika asfalttyper har blandats samman, och de inte mera går att separera från varandra, så bedömer ÅMHHM att den uppbrutna asfalten som finns utlagda i marken på ett ca 15 x 40 m stort område på fastigheten är att betrakta som tjärasfalt. Enligt förordningen får asfaltmassorna således inte återvinnas på fastigheten. Fastighetsägaren ska därmed säkerställa att asfalten grävs upp ur marken, avlägsnas från fastigheten och överlämnas i enlighet med avfallslagen till en mottagare som avses i 29 § dvs. en godkänd mottagare för ifrågasvarande avfall.

Förordningen möjliggör däremot återvinning av betongkross på fastigheten. Fastighets Ab Farmen har därmed som fastighetsägare och innehavare av återvinningsplatsen möjlighet att återvinna betongen som finns utlagd i marken på

¹ Lagen är antagen på Åland genom landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag.

ett på 15 x 20 m stort område på fastigheten. Återvinningsverksamheten förutsätter dock att återvinningen görs i enlighet med kraven i förordningen och att återvinningsverksamheten genomgår en miljögranskning vid ÅMHH. Således ska Fastighets Ab Farmen inkomma med en ansökan om miljögranskning.

Enligt 28 § i avfallslagen ska avfallsinnehavaren ordna avfallshanteringen. Enligt 30 § i avfallslagen upphör avfallsinnehavarens ansvar för att ordna avfallshanteringen och övergår till den nya innehavaren när avfallet överlämnas till en mottagare, som med stöd av ett miljötillstånd eller ett beslut om miljögranskning enligt miljöskyddslagen har rätt att ta emot det ifrågavarande avfallet. Fastighets Ab Farmen har dock inte ett miljötillstånd från ÅMHH som ger rätt att ta emot avfall. Enligt 30 § i avfallslagen ansvarar både den nya och den föregående avfallsinnehavaren för att avfallshanteringen ordnas i de fall att avfallet har överlämnats till någon som inte har rätt att ta emot avfall. Det har dock inte i ärendeberedningen varit möjligt att säkerställa asfaltens ursprung och således fastställa tidigare avfallsinnehavare. ÅMHH bedömer således att det är Fastighets Ab Farmen som fastighetsägare som ansvarar för att avfallet avlägsnas från fastigheten och överlämnas till en godkänd mottagare för ifrågavarande avfall.

ÅMHH får i enlighet med 126 § 1 punkten i avfallslagen förbjuda den som bryter mot avfallslagen, mot en förordning eller föreskrift eller ett beslut eller åläggande som utfärdats med stöd av den eller mot avfallstransportförordningen eller mot kvicksilverförordningen eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den att fortsätta eller upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna eller ålägga denne att fullgöra sina skyldigheter på något annat sätt. Enligt 2 punkten i samma paragraf får ÅMHH ålägga den som har förfarit på ett sådant sätt som avses i 1 punkten att återställa miljön i ursprungligt skick eller att undanröja de olägenheter som har orsakats genom överträdelsen.

ÅMHH ska i enlighet med 129 § i avfallslagen, om det inte är uppenbart onödigt, förena ett förbud eller ett åläggande eller ett beslut i ett enskilt fall som har meddelats med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad eller om att verksamheten avbryts eller förbjuds.

Beslut om vite tas med stöd av 129 § i avfallslagen samt 9 § viteslagen (FFS 1990/1113), viteslagen, antagen på Åland genom landskapslag (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen.

Bakgrund

Ärendet initierades den 8.5.2019 då en förfrågan gällande förvaring av asfaltmassor på fastigheten 170-413-3-19 i Jomala inkom till ÅMHH. Vid en inspektion som utfördes på plats den 13.5.2019 kunde ÅMHH konstatera att det

på fastigheten lagrades högar av uppbruten asfalt- och betong. Fastighetsägaren N. N. (vd för Fastighets Ab Farmen) uppgav att massorna härstammar från ombyggnaden av Färjsundsbron och att de transporterats till fastigheten av Karlssons schakt och transport. N. N. uppgav vidare att syftet med förvaringen av massorna på fastigheten är mellanlagring och att han inte har som avsikt att använda massorna i sin verksamhet.

Landskapsregeringens bro- och hamningenjör N. N. kunde bekräfta att landskapsregeringen har ett avtal med entreprenören Karlssons schakt och transport gällande ombyggnaden av Färjsundsbron. Efter att ÅMHM begärt in svar från N. N. (vd för Karlssons schakt och transport) uppgav N. N. att avsikten är att krossa massorna och sedan ” använda krossmassorna i Karrböle som grus yta på parkeringen”. I ett svarsmejl informerade myndigheten N. N. om de lagkrav som gäller vid återvinning av såväl betong som asfalt.

Vid vidare utredning gällande vem som är ansvarig att se till att betong- och asfaltmassorna omhändertas på rätt sätt kom ÅMHM fram till att det i slutändan är landskapsregeringen som avfallsinnehavare som tillsammans med fastighetsägaren ansvarar för att säkerställa att avfallet som lagras på fastigheten omhändertas på rätt sätt.

Den 2.1.2020 fick ÅMHM ta del av analysvaren från den asfaltprovtagning som utfördes inom polisens utredning den 15.5.2019. Analysvaren visade på att vissa prover hade en halt 16-PAH > 70 mg/kg, vilket klassar asfalten som tjärasfalt. N. N. ifrågasatte dock asfaltens ursprung och därmed även landskapsregeringens ansvar i omhändertagande av asfalten.

En till inspektion till fastigheten utfördes den 12.5.2020 efter att ÅMHM observerat att betong- och asfalthögarna inte längre fanns kvar på fastigheten. Vid inspektionen kunde ÅMHM konstatera att högen med uppriven betong och asfalt som tidigare lagrades på den grusade marken på fastigheten var borta. N. N. uppgav att både asfalten och betongen hade lagts ner i marken på fastigheten som utfyllnad.

Avgift

Enligt 4 § Ålands landskapsregerings beslut (2018:2) om taxa för ÅMHM tas en avgift ut för kostnader för beslut. Avgiften tas ut enligt avgiften för övrig tillsyn i avgiftstabell 4. Kostnaden för detta är högst den summa som motsvarar 20 timmar. Avgiften för föreläggandet faktureras när ärendet är uppföljt och avslutat.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Susanne Perander
Myndighetschef
Beslutande

Linda Siltala
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Besvärсанvisning